

Ефективна адміністрація, яка:

- готова розділяти відповідальність за створення інклюзивної та безпечної атмосфери в школі з іншими учасниками освітнього процесу;
- застосовує "залучені" методи управління;
- сприяє трансформації (вирішенню) конфліктів у мирний спосіб.

Спокійні батьки, які:

- довірливо та відкрито спілкуються з власними дітьми та вчителями;
- мирно вирішують непорозуміння;
- розділяють відповідальність за безпечну та інклюзивну атмосферу в школі, за розвиток особистості та навчальну успішність своїх дітей.

Що передбачає впровадження Мирної школи у вашій школі?

Мирна школа – це щоденна практика відновної комунікації/відновних навичок (спрямованої на відновлення та побудову стосунків):

- вирішення конфліктів у відновний спосіб, застосовуючи медіацію, коло або відновну зустріч;
- залучене прийняття рішень;
- усвідомлення і робота з емоціями та потребами учасників освітнього процесу;
- неприйняття насилля та знущань;
- створення можливостей бути почутим;
- усвідомлення відповідальності за свої вчинки;
- регулярне застосування відновної мови та ненасильницької комунікації.

Більше інформації на сайті safeschools.com.ua

Зв'яжіться з нами:
info@ipcg.org.ua
+38 (044) 537 10 07

«Мирна школа» підтримується урядом Німеччини, через спільний внесок Програмного офісу forumZFD в Україні та Громадянської служби миру Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH та реалізується спільно з «Інститутом миру і порозуміння», Українським науково-методичним центром практичної психології і соціальної роботи та Інститутом модернізації змісту освіти

МИРНА ШКОЛА* територія безпеки і турботи, де хочеться навчатися

КОНСТРУКТИВНЕ ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ

ПОБУДОВА ТА ПІДТРИМКА СТОСУНКІВ

ЧУТЛИВІСТЬ ДО БАГАТОМАНІТТЯ ТА НЕДИСКРИМІНАЦІЯ

САМОРЕФЛЕКСІЯ ТА ЖИТТЄСТІЙКІСТЬ

*«Мирна школа» має статус освітнього експерименту всеукраїнського рівня, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 1368 від 01.11.2019. Пілотними стали 10 шкіл із 5-ти областей України: Дніпропетровської, Львівської, Одеської, Харківської та Чернігівської. Це заклади загальної середньої освіти різних типів – від шкіл в ОТГ, селах і містечках до шкіл у містах-мільйонниках та ліцеїв, в яких було запроваджено модель "Мирна школа".

Чого прагне Мирна школа?

Мирна школа спрямована на створення мирної, залученої (партисипативної), інклюзивної освітньої системи в Україні, основою якої є:

Вмотивований(-а) вчитель(-ка), який/яка:

- має взаєморозуміння з усіма учасниками освітнього процесу;
- будує та підтримує конструктивні стосунки з учнями і батьками;
- задоволений своєю роботою;
- відчувається комфортно і впевнено;
- стійкий до стресів і професійних проблем.

Свідомий(-а) і задоволений(-а) учень(-иця), який/яка:

- відчувається у школі безпечно та комфортно;
- має довірливі стосунки з адміністрацією, педагогами й іншими учнями;
- добре навчається;
- має хороші комунікативні навички;
- є соціально відповідальним;
- цінує особистісний розвиток;
- є стресостійким і перебуває у взаємозв'язку із власною внутрішньою життєвою силою (життєздатністю).

Що таке модель «Мирна школа»?

Мирна школа - це інтегрована та комплексна модель побудови взаємовідносин і комунікації в освітньому закладі, метою якої є формування безпечного мирного середовища у шкільній громаді шляхом профілактики насильства і булінгу та зниження рівня конфліктності.

Модель залучає у процес обговорення, прийняття рішення чи розв'язання конфлікту всіх учасників освітнього процесу: педагогів, учнів, батьків та адміністрацію школи. Це сприяє розвитку співпраці та партнерства між ними.

Мирна школа базується на відновному підході. Він передбачає побудову довіри та залучення причетних до ситуації учасників у процес обговорення, прийняття рішення чи розв'язання конфлікту задля - порозуміння, досягнення консенсусу та/або формування ненасильницького середовища.

Які компетенції формує Мирна школа?

- конструктивне вирішення конфліктів
- побудова та підтримка стосунків
- чутливість до багатоманіття та недискримінація
- саморефлексія та життєстійкість

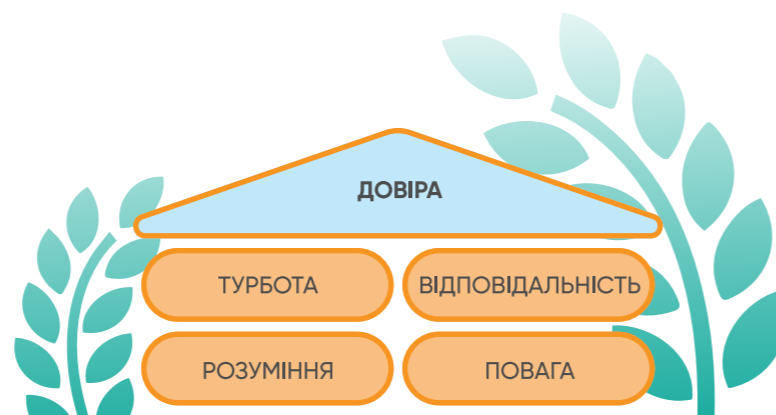
Які ключові цінності «Мирної школи»?

○ **Розуміння** - вирішити конфлікт можна лише зрозумівши себе, іншу сторону та ситуацію, що склалася. Ключовим інструментом цього процесу є ефективна комунікація. Саме тому ми навчаємо слухати, ставити правильні запитання і знаходити відповіді на питання «чому?».

○ **Повага** виникає природно як наслідок розуміння. Коли ми розуміємо відчуття, почуття та поведінку інших людей, то усвідомлюємо свою внутрішню схожість із ними, а отже, можемо знайти в собі повагу до них.

○ **Турбота** - це такі взаємовідносини між членами шкільної громади, де кожен піклується про формування стосунків розуміння і поваги та відновлення стосунків, зруйнованих у разі виникнення конфліктів.

○ **Відповідальність** у Мирній школі тісно пов'язана з розумінням і означає не покарання, а усвідомлення наслідків власних дій для інших та їх виправлення. Дотримання всіх цих принципів дозволяє сформувати у школі атмосферу **довіри**.

Які складові моделі «Мирна школа»?

Для розробки Моделі «Мирна школа» було використано чотири успішні методики з міжнародного та українського досвіду:

1 **Методика «Restorative School»** («Відновна школа») - спрямована на формування партнерських стосунків та ефективної комунікації між педагогами, учнями та батьками і покликана сприяти якісному освітньому процесу за сучасних ризиків. Базується на принципах відновного підходу та пропонує загальношкільний підхід до впровадження відновних практик в шкільне життя.

2 **Шкільна служба порозуміння** - шкільна структура для професійного вирішення конфліктів і навчання конструктивним моделям поведінки та комунікації, що працює за принципом «рівний - рівному».

3 **Методика «Resilience»** («Стійкість») - спрямована на формування в учнів, педагогів та батьків здатності до позитивного, конструктивного опанування стресовою ситуацією через задіяння внутрішніх і зовнішніх ресурсів для підтримки своєї цілісності, повноцінного функціонування та рівноваги.

4 Підходи програми **«Культура добросусідства»**** щодо формування розуміння та навичок мирного співіснування у культурному різноманітті, недискримінації та поваги до «Іншого» у нашому суспільстві загалом, та шкільному середовищі зокрема.

*розроблена пані Беліндою Голкінс (Великобританія), Керівницею організації «Transforming Conflict» та успішно впроваджена в багатьох країнах світу

**Програма «Культура добросусідства» - інтегрований курс для ЗДО, початкової, основної, старшої та вищої школи, мета якого полягає у вихованні соціально компетентних, критично мислячих і толерантних особистостей, свідомих громадян та патріотів своєї Батьківщини, добре обізнаних з рідним краєм, які прагнуть відповідально керувати його життєдіяльністю, зберігати і примножувати його природний, економічний та культурний потенціал у єдиній незалежній Україні.

Хто є ключовими суб'єктами Мирної школи?

«Агентами змін» є саме учасники освітнього процесу: вчителі, практичні психологи, адміністрація школи, соціальні педагоги, діти та батьки. Метою їхньої роботи є поширення відновних практик у школі та перебудова освітнього середовища відповідно до цінностей відновного підходу.

1 **Шкільна команда лідерів** - 7-10 мотивованих педагогів, практичних психологів та батьків, які проходять підготовку з Моделі «Мирна школа» та за підтримки зовнішнього експерта - коуча - планують, пілтують, адаптують і запроваджують Модель у своєму навчальному закладі. Команда шкільних лідерів проводить кола, медіації, практикує відновну мову; підтримує створену ШСП, навчає учасників освітнього процесу відновним практикам.

2 **Шкільна служба порозуміння (ШСП)** - шкільна структура для професійного вирішення конфліктів та навчання конструктивним моделям комунікації, що складається з 8-10 відібраних та підготовлених старшокласників, які за принципом «рівний - рівному» проводять процедури вирішення конфліктів (медіації, кола та інші практики) та навчання для однокласників і молодших школярів. ШСП очолює координатор - педагог, практичний психолог чи соціальний педагог, який є членом шкільної команди лідерів і, у разі потреби, долучається до процедур вирішення конфліктів і навчання.

